

Zdravím vás,

tak se, po nějaké době hlásím a jsem opět na příjmu s naším dějepisem ☺. Na tomto webu budu pro vás dávat další díly našeho vypravování o naší československé historii a událostech ve světě od 30. let 20. století.

Fakt bych nevěřil tomu, že když jsem vám vypravoval a sledovali jsme důsledky 1. světové války, jen tak mimochodem 1914-1918, ale věřím, že to určitě nemusím připomínat ☺, tak mě ani ve snu nenapadlo, že to, co lidé před 100 lety prožívali (Španělská chřipka), my teď budeme prožívat taky. ☺

Pojďme si dát pár pravidel naší online dějepisné výuky. Vypadá to na dlouho a stejně jako pro vás, je to i pro mě něco jiného, nového. Dáme to. Známe vás ☺.

Průběžně vám budu posílat informace, co a jak a jaké budou další možnosti našeho dějepisného setkávání. Pro začátek, to, co bude zvýrazněno (tučně), si zapište do sešitu jako zápis. Objeví se zde různé náměty, odkazy na různé weby, filmové ukázky, doporučené filmy a další, co mě napadne (modrý text=odkazy na internet), pracovní listy a .....

Pokud něčemu nebudete rozumět, chtěli byste vědět něco víc, dát mně nějaký tip(dějepisný☺) nebo se chtěli na něco zeptat, pište mi na email:

dejepis-online@seznam.cz

Lukáš Zvěřina

Tak jdeme na to.

Nejdříve trochu opakování:

*Naše vypravování jsme opustili v okamžiku, kdy v osudovém září roku 1938 naši pradědové a prababičky stáli před otázkou zda se nedáme a bude válka s nacistickým Německem Adolfa Hitlera nebo ustoupíme nátlaku Sudetoněmecké strany Konráda Henleina a fakticky přijdeme o naše celé pohraničí – Sudety. 12. září 1938 měl Hitler zběsilý projev na sjezdu NSDAP v Norimberku. Pro připomenutí si, zde: [12.9.1938 Norimberk](#)
V pohraničí to bylo zlé. [Ordneři](#) řádili jak pominutí.*

Konrád Henlein

Do jednání o nás vstupuje 15. 9. 1938 britský předseda vlády Neville Chamberlain se snahou za bránit válce a zachovat mír. Prý máme odstoupit ~~nacistickému~~ Německu území, kde žije víc, jak 50% Němců - Jeseníky, Orlické hory, Lužické hory, Krušné hory, Šumavu, jihomoravské pohraničí.

Britové a Francouzi na nás tlačili, ať to přijmeme a dokonce prezidentu Benešovi poslali ultimátum (tzn. nediskutujte a udělejte to, jinak je to s Hitlerem jen vaše věc). Vláda v Praze se nejdřív zdráhala, ale Britové a Francouzi tak tlačili, že nakonec jsme to přijali.

22. září 1938 se podruhé setkal Neville Chamberlain (nerad létal letadlem) s Adolfem Hitlerem, tentokrát v Bad Godesbergu. Britský předseda vlády řekl Hitlerovi, že jsme to přijali. Jenže ..... Adolf Hitler přišel s tím, že prý už to nestačí a má další požadavky – jménem Maďarů a Poláků (to další růžové území na jihu Slovenska a Těšínsko na severu Moravy).

To už byla síla. V Praze byla obrovská demonstrace (budeme se Hitlerovi bránit – Dejte nám zbraně, dali jsme si na ně, trochu s rezervou je nutné brát hesla o pomoci SSSR – tam to bylo komplikovanější a ne tak jasné). Vláda v Praze odstoupila, že takhle už dál ne. Ještě ten den byla prezidentem Edvardem Benešem jmenována nová vláda v čele se starým zkušeným legionářem z Ruska, generálem Janem Syrovým. →
Následujícího dne, 23. září 1938, nová vláda vyhlásila všeobecnou mobilizaci československé armády. Němci byli dost zaskočení. Konečně!

Mobilizace v Praze (z úžasného seriálu *Byl jednou jeden dům* – vřele doporučuji všech 5 dílů)

Mobilizace v ČSR (z filmu *Jan Masaryk* – taky doporučuji)

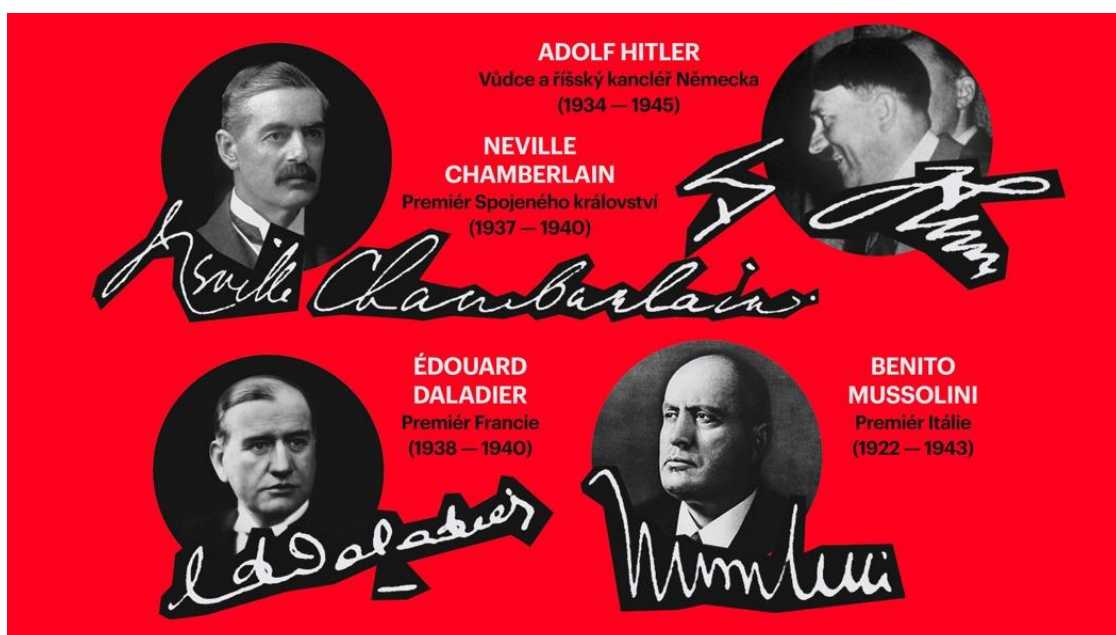
Československá armáda přichází nastavit pořádek v pohraničí.

Částečně mobilizuje i Francie na západní hranici Německa. Nad Evropou se stahují temná válečná mračna. Mezitím probíhají horečnatá diplomatická jednání. My jsme vyslali jednoznačný signál – za svou zemi budeme bojovat.

Zajímavá úvaha možnostech obrany

Jenže, 27. září 1938 Adolf Hitler zaslal britskému ministerskému předsedovi Chamberlainovi ultimativní dopis, ve kterém hrozil, že 28. září do 14:00 následujícího dne musí být jeho požadavky splněny, jinak v opačném případě hrozil válkou Československu. My jsme dál pokračovali v mobilizaci naší armády a v našem pohraničí pokračovaly ozbrojené střety s henleinovci. Když tu ještě zkusí Neville Chamberlaine poslední pokus a pozve na scénu dalšího evropského diktátora – Benita Mussoliniho. Ten přijde s návrhem, který čtyři hlavní aktéři tohoto tragického příběhu vezmou jako poslední mírovou naději pro Evropu. A pak prý už dá Adolf Hitler pokoj.

29. září - 30. září 1938 se v bavorském Mnichově sešli představitelé čtyř evropských velmocí, aby rokovali o nás, o Československu (A. Hitler – Německo, B. Mussolini – Itálie, E. Daladier – Francie, N. Chamberlain – Velká Británie). Jednali dlouho do noci. Našich představitelů se na nic neptali. Jednali o nás, bez nás. A to, co dojednali byla pro nás katastrofa – Mnichovská dohoda. 30. září 1938 brzy po půlnoci byla dohoda podepsána a předána vyslanci Mastnému, aby ji doručil do Prahy. Prezident Beneš se o jejím podepsání dozvěděl od svého tajemníka z německého rádia ve dvě hodiny ráno. Od 1. října do 10. října 1938 musíme vyklidit pohraničí (pevnosti).

Německá armáda obsadí české pohraničí – Sudety a budou určeny nové hranice (Jaroměř byla pohraniční město) a další věci. Přidali se i Poláci a vzali nám Těšínsko a menší území na severu Slovenska. O pár týdnů později zabrali Maďaři jižní Slovensko.

V Mnichově se dohodlo, že bez boje musíme opustit pohraničí a nechat ho nacistickému Německu. Proti nám stála německá, polská, maďarská armáda a Britové a Francouzi řekli, že nám nepomůžou a budeme si to muset s nimi řešit sami. To byla zrada. Byli jsme v tom sami.

To je ona – Mnichovská dohoda a podpisy:

MNICHOVSKÁ DOHODA

Německo, Spojené království, Francie a Itálie se shodly s odkazem na dohodu, skrze kterou bylo v zásadě dosaženo odstoupení sudetoněmeckého území, na následujících podmínkách a způsobech tohoto odstoupení a na opatřeních, jež je třeba udělat, a prohlásují, že podle této dohody je každý jednotlivě odpovědný za kroky, které je třeba udělat, aby bylo zajištěno její provedení.

§ 1
Vyklínování (území) začne 1. října.

§ 2
Spojené království, Francie a Itálie se shodují v tom, že vyklínění bude provedeno do 10. října, a to bez ničení jakýchkoli stávajících zařízení, a že československá vláda je odpovědná za to, že vyklínění bude provedeno bez poškození uvedených zařízení.

§ 3
Podmínky vyklínění podrobně určí mezinárodní komise, složená ze zástupců Německa, Spojeného království, Francie, Itálie a Československa.

§ 4
Postupné obsazování převážně německých území německými oddíly začne 1. října. Čtyři územní úseky, označené na příložené mapě, obsadí německé oddíly v tomto pořadí:
úsek označený I. – 1. a 2. října,
úsek označený II. – 2. a 3. října,
úsek označený III. – 3., 4. a 5. října,
úsek označený IV. – 6. a 7. října.

Vše uvedeny mezinárodní výbor bez odkladu vymezí zbývající území převážně německého charakteru a německé oddíly jej obsadí do 10. října.

§ 5
Mezinárodní komise uvedení v § 3 určí území, na kterém se má provést lidové hlasování. Tato území budou až do skončení lidového hlasování obsazena mezinárodními jednotkami. Komise také určí způsob, jakým se má lidové hlasování provést, přičemž bude vycházet ze způsobu hlasování v Sársku. Komise také určí den, kdy se bude lidové hlasování konat; tento den nesmí být později než koncem listopadu.

§ 6
Konečné vymezení hranic provede mezinárodní komise. Tato komise je oprávněna doporučit čítrým mocnostem – Německu, Spojenému království, Francii a Itálii – v určitých výjimečných případech menší odchylky od přísné etnografického stanovení pásem, která budou převedena bez lidového hlasování.

§ 7
Zavede se opět právo pro přisídlení do odstoupených území a pro vystěhování z nich. Opce bude provedena během šesti měsíců ode dne uzavření této dohody. Německo-československá komise určí podrobnosti opce, zvaží způsob, jak usnadnit výměnu obyvatelstva, a vyjasní základní otázky, které z této výměny vzniknou.

§ 8
Československá vláda musí propustit ve lhůtě čtyř týdnů ode dne uzavření této dohody sudetské Němce, kteří si toto propuštění přejí, ze svých vojenských a policejních jednotek. V téže lhůtě propustí československá vláda sudetoněmecké vězňe, kteří si odpovídají tresty odnětí svobody za politické trestné činy.

MNICHOU, 29. ZÁŘÍ 1939

Podpísání: Adolf Hitler, Édouard Daladier, Benito Mussolini a Neville Chamberlain

lassen, die diese Entlassung wünschen. Innerhalb derselben Frist wird die Tschechoslowakische Regierung sudetendeutsche Gefangene entlassen, die wegen politischer Delikte Freiheitsstrafen verbüßen.

München, den 29. September 1938.

Ještě téhož dne, 30. 10. 1938 československá vláda tento diktát přijala a prezident E. Beneš taky. Svět se radoval, že mír je zachráněn. My jsme byli poníženi a srazeni na kolena. Byl to šok pro celou československou veřejnost. V Mnichově byly zaručeny nové hranice a nezávislost nového okleštěného Československa. Prý je to poslední územní požadavek Adolfa Hitlera v Evropě.

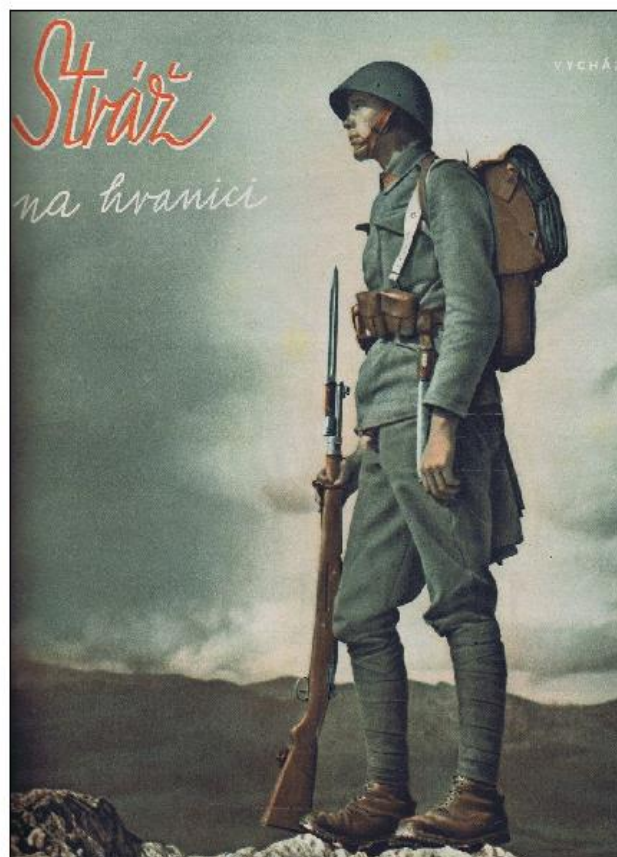

Na závěr dávám symbolický obrázek československého vojáka na hranicích a báseň Fráni Šrámka o té době.

Fráňa Šrámek - Podzim 1938

**Mne nesmíš se ptát, jak bylo mi.
Mysli si třeba, jak ten čas spěl,
že jsem to všechno už zapomněl.
To září, ten říjen. Že v sobě mám
hrob
a nad ním ani ta vrba už nešumí.**

**Mysli si všechno a nic. Já mlčím dál.
Tu svou řeč najdu zas, a to mi věř,
až znovu rozkveté železný keř.
Jenom z úst nevypuštěj, že jsem se bál.
Patroni čeští, stál jsem tam? Stál!**

V roce 2008 byly vystaveny podepsané originály v Národním muzeu (hodně se mi líbila v televizi reklama na výstavu – vypovídající ☺.)

*Dopady na Československo byly katastrofální (viz. níže zápis do sešitu).
Podívejte se.*

Velmi smutné filmové záběry z pohraničí tehdejších dnů.

[Sudetoněmecké obyvatelstvo vítá německou armádu.](#)

A jakýsi epilog příběhu na závěr: do 6 měsíců nacistické Německo obsadí i zbytek Čech a Moravy, do 10 měsíců rozpoutá 2. světovou válku napadením Polska, do necelých 2 let bude rozdrčena a zničena Francie a na britská města budou padat německé bomby.

[Na závěr jen jakási úvaha, co by bylo kdyby, ale ... historie nezná kdyby.](#)

Dodnes je to pro nás velký otazník našich dějin, jestli jsme se měli bránit nebo bylo lepší, jak to dopadlo. [Je mnoho argumentů pro obě strany.](#)

Zkuste mně, prosím, napsat vaši úvahu (nechám na vás v jakém rozsahu), zda si myslíte, že jsme měli bojovat nebo bylo lepší, jak to proběhlo. A proč si to myslíte. Pošlete ji na emailovou adresu: dejepis-online@seznam.cz

Ted' pokračování rozepsaného zápisu do sešitu (pro začátek upozorňuji, že je to tučně)- pokud už z toho něco máte, tak na to, prosím, navažte.

- **12. 9. - pokus o puč v pohraničí – zabíjení českých četníků, antifašistů**
- **15. 9. 1938 - britský premiér N. Chamberlaine uznal Hitlerovi nároky na české pohraničí (jednání v Berchtesgadenu)**
- **19. 9. – francouzská a britská vláda „doporučila odstoupit české pohraničí Německu (s více jak 50% Němců)**
- **čsl. vláda to odmítla – další uzemní požadavky přidalo Maďarsko a Polsko**
- **23. 9. všeobecná mobilizace čsl. armády – v čele nové vlády gen. Syrový**
- **27. 9. ultimátum Hitlera – do 28. 9. 14⁰⁰ Češi odstoupí své pohraničí – jinak začne válka (částečná mobilizace ve Francii a SSSR)**
- **29.9. – 30. 9. 1938 – konference v Mnichově (Bavorsko) – Ital.+Něm.+Brit.+Francie dohoda o odtržení čsl. pohraničí (tvrdý nátlak)**
- **zrada Británie a Francie**
- **30. 9. 1938 čsl.vláda to přijala a prezident Beneš taky (nebylo na výběr)**
- **Důsledky: katastrofální - ztráta 30% území, obyvatelstva, průmyslu, dopravy**
  - **ztráta pohraničních pevností (1.-10. 10. jejich vyklizení)**
  - **5. 10. demise prezidenta Beneše, konec demokracie**
  - **vyhnání mnoha Čechů z pohraničí**

Shrnutí a zopakování toho všeho.

Zároveň doporučuji na ČT:

- v pondělí na ČT2

v 18¹⁵ – [Barokní srdce Evropy](#)

ve 20⁰⁰ – další díl seriálu: [Lidstvo - Příběh nás všech](#)

- v úterý na ČT2

ve 20⁰⁰ – [Velká vlastenecká válka](#) – tento týden nedávají – příští už ano

ve 21⁵⁰ – [Světové války](#) – taky tento týden nedávají - – příští už ano

- v pátek na ČT2

ve 20⁵⁵ – výpravný seriál: [Medicejové: Lorenzo Nádherný](#)

Neuděláte chybu, když budete sledovat ČT2 a Prima Zoom